

Version grecque.—Oratio contra Androtionem.

Ὅπερ Εὐκτῆμων, ὃ ἄνδρες δικασταί, παθὼν ὑπ' Ἀνδροτίωνος κακῶς ἅμα τῇ τε πλὴι βοηθεῖν οἶσται δεῖν καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λαβεῖν, τοῦτο καὶ πειράσομαι ποιεῖν, ἐὰν ἄρ' οἷός τ' ᾖ. συμβέβηκε δὲ πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ παρὰ πάντας τοὺς νόμους Εὐκτῆμονος ὑβρισμένου ἐλάττω ταῦτ' εἶναι τῶν ἐμοὶ γεγενημένων δι' Ἀνδροτίωνος πραγμάτων. οὗτος μὲν γ' εἰς χρήματα καὶ τὸ παρ' ὑμῶν ἀδίκως ἐκπεσεῖν ἐπεβουλεύθη, ἐμὲ δ' οὐδ' ἂν ἐδέξατο τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδὲ εἰς, εἰ τὰ κατασκευασθέν' ὑπὸ τούτου παρ' ὑμῖν ἐπιστεῦθη. Αἰτιασάμενος γάρ με, ἃ καὶ λέγειν ἂν ὀκνήσειέ τις, εἰ μὴ τύχοι προσόμοιος ὢν τούτῳ, τὸν πατέρ' ὡς ἀπέκτον' ἐγὼ τὸν ἐμαυτοῦ, καὶ κατασκευάσας ἀσεβείας γραφὴν οὐκ ἐπ' ἐμέ, ἀλλ' ἐπὶ τὸν θεῖόν μου, γράψας ἀσεβεῖν ἐμοὶ συνίόντ' εἰς ταῦτό, ὡς πεποιηκότι ταῦτα, εἰς ἀγῶνα κατέστησεν. ὃν εἰ συνέβη τὰθ' ἀλῶναι, τίς ἂν ἀθλιώτερ' ἐμοῦ πεπονθὼς ἦν ὑπὸ τούτου; τίς γὰρ ἂν ἦ φίλος ἢ ξένος εἰς ταύτῳ ποτ' ἔλθειν ἠθέλησεν ἐμοί; τίς δ' ἂν εἶσε πόλις που παρ' ἐαυτῇ γενέσθαι τὸν τὸ τοιοῦτ' ἀσέβημα δοκούντ' εἰργάσθαι; οὐκ ἔστιν οὐδεμία.

Version latine.—Décéption de Cicéron au retour de sa questure en Sicile.

Non vereor, ne mihi aliquid, iudices, videar arrogasse, si de quaestura mea dixero. Quamvis enim illa floruerit, tamen eum me postea fuisse in maximis imperiis arbitror, ut non ita mihi multum sit ex quaestura laude repetendum : sed tamen non vereor, ne quis audeat dicere, ullius in Sicilia quaesturam aut gratiorem, aut clariorem fuisse. Vere mehercules hoc dicam : sic tum existimabam, nihil homines aliud Romae, nisi de quaestura mea, loqui. Frumenti in summa caritate maximum numerum miseram ; negotiatoribus comis, mercatoribus justus, municipibus liberalis, sociis abstinens, omnibus eram visus in omni officio diligentissimus. Excogitati quidam erant a Siculis honores inauditi. Itaque hac spe decedebam, ut mihi populum romanum ultro omnia delaturum putarem. At ego, quum casu diebus iis, itineris faciendo causa, decedens ex provincia, Puteolos forte venissem, quum plurimi et laudissimi solent esse in iis locis ; concidi pane, iudices, quum ex me quidam quaesisset, quo die Roma exissem, et num quid in ea esset novi. Cui quum respondissem, me ex provincia decedere : Etiam mehercules, inquit, ut opinor, ex Africa. Huic ego jam stomachans fastidiose, Imo ex Sicilia, inquam. Tum quidam, quasi qui omnia sciret, Quid ? tu nescis, inquit, hunc Syracusis quaestorem fuisse ? Quid multa ? destiti stomachari, et me unum ex iis feci, qui ad aquas venissem.

Thème latin.—(Tiré de Labruyère.)

Quelques hommes, dans le cours de leur vie, sont si différents d'eux-